

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою
Протокол № 1
Від 11.01.2021 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор гімназії №9

І.В.Топчій
Наказ № 05\1
Від 11.01.2021 року

ПОЛОЖЕННЯ

**про проведення моніторингу якості освітнього процесу
Черкаської гімназії № 9 ім. О.М. Луценка Черкаської міської ради
Черкаської області**

I. Загальні положення

1. Моніторинг якості освітнього процесу (далі - моніторинг) є однією з форм контролю за реалізацією державної політики, виконання вимог діючого законодавства України в сфері освіти та забезпечує системне спостереження за станом освітньої системи й прогнозування її розвитку.
2. Моніторинг проводиться відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», цього порядку, інших нормативно-правових актів, документів закладів освіти.
3. Цей порядок визначає механізм підготовки та проведення моніторингу у Черкаській гімназії №9 ім. О.М. Луценка.
4. Моніторинг проводиться з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти в гімназії, встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, оцінювання причин відхилень від цілей.
5. Моніторинг проводиться відповідно до таких принципів:
 - систематичності та системності;
 - доцільності;
 - прозорості моніторингових процедур та відкритості;
 - безпеки персональних даних;
 - об'єктивності одержання та аналізу інформації під час моніторингу;
 - відповідального ставлення до своєї діяльності суб'єктів, які беруть участь у підготовці та проведенні моніторингу.
6. Об'єктами моніторингу можуть бути:
 - знеособлена інформація про учасників освітнього процесу;
 - освітні та управлінські процеси в гімназії;
 - різні види діяльності учасників освітнього процесу (навчальна, викладацька, організаційна, управлінська тощо);
 - умови здійснення освітньої та управлінської діяльності (матеріально-технічні, санітарно-гігієнічні, нормативно-правові, кадрові, фінансові, навчально-методичні тощо);
 - результати запровадження освітніх змін, інновацій;
 - стан організації освітнього процесу в гімназії;

- результати навчання та розвитку здобувачів освіти, формування їх компетентностей;
7. Пріоритетним напрямом освітнього моніторингу на рівні гімназії є вплив процесу навчання на формування особистості учня гімназії.
 8. Освітній моніторинг проводиться адміністрацією, педагогічними працівниками гімназії за єдиними формами контролю протягом навчального року відповідно до плану роботи гімназії, керуючись нормативно - правовими документами, що регламентують проведення моніторингових досліджень в освіті.
 9. Мета освітнього моніторингу:
 - проаналізувати й оцінити результативність навчання і виховання;
 - оцінити ефективність навчального процесу з позицій державних стандартів освіти;
 - проаналізувати успішність навчання з урахуванням вікових, психофізичних особливостей учнів;
 - здійснити якісне планування методичної роботи на науковому рівні, визначити рівень педагогічної культури і педагогічних умінь вчителів, динаміку їх професійної компетентності, персональний рейтинг вчителя;
 - узагальнювати й розповсюджувати передовий педагогічний досвід учителів;
 - оцінити й виявити тенденції в розвитку виховного процесу в гімназії.
 10. Освітній моніторинг проводиться на основі:
 - оцінки стану об'єкта моніторингу;
 - зіставлення отриманих результатів із первинними;
 - з'ясування відповідності вибраних цілей і завдань моніторингу;
 - визначення ефективності проведеної роботи на основі логічного аналізу.

II. Процедура підготовки та проведення освітнього моніторингу

1. Освітній моніторинг в гімназії організується як багатопланова система, носить характер спільної аналітичної діяльності вчителів, керівників професійних спільнот, адміністрації. Усі функції й етапи моніторингу структурно й функціонально пов'язані між собою та представляють єдиний цикл.
2. Моніторинг проводиться у такі етапи:
 - планування та підготовка моніторингу (формулювання проблеми, що досліджуватиметься; визначення мети та завдань моніторингу; розрахунок і формування вибірки, оцінка її репрезентативності; визначення критеріїв і показників оцінювання результатів дослідження тощо)
 - проведення дослідження
 - збір та оброблення результатів моніторингу;
 - аналіз та інтерпретація (узагальнення та пояснення результатів, визначення закономірностей, формулювання висновків тощо) результатів моніторингу;
 - оприлюднення результатів моніторингу (інформування про результати моніторингу).
3. Методами проведення дослідження під час моніторингу можуть бути:
 - опитування (анкетування, інтерв'ювання);
 - тестування;
 - спостереження за освітнім процесом та освітньою діяльністю у гімназії;

- фокус-група;
 - аналіз документації гімназії;
 - аналіз статистичних даних про стан системи освіти за встановленими формами звітності;
 - інші методи
4. Моніторинг може проводитись у формі:
- безпосереднього одержання інформації від учасників дослідження (за допомогою спостереження, інтерв'ювання тощо);
 - опосередкованого одержання інформації від учасників дослідження (у письмовій та/або електронній формі, із залученням експертів тощо);
 - одержання інформації без залучення учасників дослідження (за допомогою вивчення документації, статистичної або оперативної інформації тощо).
 - Моніторинг може проводитися з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій, у тому числі дистанційно.
 - Під час проведення дослідження можуть використовуватися фронтальна, групова або індивідуальна робота учасників дослідження.
5. Програма розробляється і затверджується суб'єктом моніторингу.
6. У програмі визначаються мета і завдання, суб'єкти, об'єкт(и), форми та методи, індикатори, умови (у тому числі місце проведення), процедури проведення відповідного моніторингу, порядок визначення результатів моніторингу, строки та форми узагальнення результатів моніторингу, а також оприлюднення результатів моніторингу (інформування про них).
- У програмі обов'язково зазначається вид моніторингу. Суб'єкт моніторингу також може зазначити у програмі про належність моніторингу, що проводитиметься, до інших видів моніторингових досліджень, визначених за певними науково обґрунтованими ознаками.
- До програми додається графік проведення моніторингу.
7. Моніторинг проводиться в терміни, визначені у програмі.
- При визначенні термінів проведення моніторингу суб'єкт моніторингу має враховувати можливі ризики, пов'язані з надмірним навантаженням на здобувачів освіти та педагогічних працівників внаслідок збігу кількох контрольно-вимірювальних заходів (зовнішнє незалежне оцінювання, державна підсумкова атестація тощо).
8. Моніторинг проводиться державною мовою, крім випадків, коли для досягнення цілей моніторингу доцільним є його проведення англійською мовою, іншими офіційними мовами Європейського Союзу.

III. Участь у моніторингу

1. Для забезпечення участі в моніторингу суб'єкти моніторингу учасників дослідження забезпечують:
- інформуванням учасників щодо вимог проведення моніторингу;
 - виконання учасниками дослідження завдань, розроблених згідно з програмою;
 - дотримання етичних правил поведінки під час проведення моніторингу;
 - безпечні умови для всіх учасників дослідження під час його проведення;

- організацію безкоштовної медичної допомоги за місцем проведення моніторингу (у разі потреби).
2. Учасники дослідження повинні:
- дотримуватися вимог проведення моніторингу, про які вони були поінформовані;
 - виконувати інструкції осіб, які проводять моніторинг, щодо процедури моніторингу;
 - виконувати завдання, оформляти виконану роботу згідно із правилами, визначеними в інструкції до неї;
 - після завершення часу, відведеного для виконання письмової роботи (завдання), повернути матеріали моніторингу особам, які проводять моніторинг;
 - дотримуватися правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності;
 - виконувати роботу (завдання) на робочому місці, визначеному суб'єктом моніторингу.
3. Учасникам дослідження, які залучені до проведення моніторингу, забороняється:
- приносити до місця проведення моніторингу небезпечні предмети і речовини, що становлять загрозу для життя і здоров'я людини;
 - заважати іншим учасникам дослідження виконувати письмову роботу (завдання);
 - спілкуватися в будь-якій формі з іншими учасниками моніторингу протягом часу, відведеного для виконання письмової роботи (завдання), якщо інше не передбачено програмою;
 - псувати майно установи чи організації, в приміщенні яких проводиться моніторинг, чи майно осіб, які перебувають у цьому приміщенні;
 - використовувати в місці проведення моніторингу та мати при собі або на своєму робочому місці протягом часу, відведеного для виконання письмової роботи (завдання), засоби зв'язку, пристрої зчитування, обробки, збереження та відтворення інформації, а також окремі елементи, які можуть бути складовими частинами відповідних технічних засобів чи пристроїв, друковані або рукописні матеріали, інші засоби, предмети, прилади, що не передбачені процедурою проведення моніторингу (крім дозволених виробів медичного призначення, про наявність яких учасник дослідження повинен до початку виконання письмової роботи (завдання) повідомити особі, яка проводить моніторинг);
 - виносити за межі місця проведення моніторингу матеріали моніторингу (якщо процедурою моніторингу, визначеною в Програмі, передбачено збереження конфіденційності матеріалів моніторингу);
 - персоналізувати роботу (крім випадків, коли процедурою моніторингу, визначеною в програмі, передбачено персоніфікацію робіт учасників моніторингу).
4. Моніторинги в Черкаській гімназії №9 ім. О.М. Луценка організовано за рівнями:

Рівень моніторингу	Обов'язки суб'єкта моніторингу
Перший рівень	Забезпечує директор. Він обирає й розставляє кадри, здійснює внутрішній контроль, надає допомогу учнівському колективу, організовує роботу з батьками. Керує директор через своїх заступників, педагогічну раду, педагогічний колектив, оперативні наради, батьківське і учнівське самоврядування, спираючись на принцип колегіального управління. На цьому рівні завершується підготовка

	конкретних пропозицій, приймаються управлінські рішення й визначаються шляхи їх реалізації для переведення всієї системи в якісно новий стан.
Другий рівень	Здійснюють заступники директора, які реалізують управлінські рішення згідно з координаційним розподілом обов'язків між адміністративними працівниками. Заступники директора: 1. Вивчають якість організації освітнього процесу за показниками: - рівень навчальних досягнень учнів; - мотивація навчальної діяльності учнів з різних навчальних дисциплін; - результативність державної підсумкової атестації; - об'єктивність оцінювання навчальних досягнень учнів; - готовність випускників 11 класу до зовнішнього незалежного оцінювання; - адаптація учнів 1, 5, 10 класів, новоприбулих учнів та учнів, що потребують підвищеної індивідуалізації навчання; - якість надання початкової освіти; - вивчення системи роботи педагогічних працівників, які атестуються; - якість організації допрофільного та профільного навчання. 2. Проводять педагогічний моніторинг і моніторинг організації за наступними показниками роботи з обдарованими учнями: - моніторинг діяльності професійних спільнот (щоквартально); - вивчення мотивації професійної діяльності; - виявлення проблем у педагогічній діяльності; - визначення ієрархії мотивів у процесі підвищення компетентності педагогів; - діагностика особистості на мотивацію до уникнення невдач; - діагностика особистості на мотивацію до успіху; - визначення рівня професійної компетентності вчителів; - самоаналіз утруднень учителів під час організації методичної роботи; - вивчення попиту і потреб учителів; - вивчення ефективності внутрішньогімназійної методичної роботи; - моніторинг участі вчителів у методичній роботі. - вивчення рівня готовності учнів до проведення експериментальної діяльності; - моніторинг участі гімназистів у II і III етапах Всеукраїнських предметних олімпіадах з базових дисциплін, конкурсах, турнірах, МАН; - анкетування учнів гімназії по питанню їх участі у II і III етапах предметних олімпіад з базових дисциплін. 3. Вивчають якість організації виховної роботи за критеріями: - вивчення рівня вихованості учнів; - вивчення рівня сформованості учнівського колективу; - вивчення рівня активності учнів; - вивчення стану здоров'я учнів; - зайнятість учнів в позаурочний час;

	- діагностика учнів 9-11-х класів з проблем тютюнопаління та вживання алкогольних напоїв; - вивчення організації харчування; - моніторинг стану дитячого травматизму; - моніторинг ціннісної орієнтації на здоров'я учнів; - вивчення суспільного рейтингу за відгуками батьків; - виявлення проблем у педагогічній діяльності класних керівників; - вивчення рівня особистісного зростання класного керівника; - моніторинг рівня діяльності класних керівників.
Третій рівень	Здійснюють педагоги-організатори, учителі, вихователі, класні керівники, методичні об'єднання, громадські організації. Тут створюється кілька підсистем, у яких об'єкт моніторингу може стати його суб'єктом. Виявлення динаміки розвитку основних компонентів освітньої діяльності кожного учня проводиться вчителем-предметником відповідно до плану моніторингових досліджень протягом навчального року за показниками: - моніторинг успішності учня з предмету; - дослідження рівня навчальної мотивації учня з предмету; - моніторинг результативності участі обдарованих і здібних учнів у предметних конкурсах, турнірах, олімпіадах, МАН. - Психологічний моніторинг як система інформаційного супроводу навчального процесу проводиться практичним психологом. Дослідження проводяться за планом роботи практичного психолога і за запитом адміністрації з проблемних питань
Четвертий рівень	Учнівський колектив

Усі елементи ієрархічних рівнів освітнього моніторингу гімназії тісно взаємодіють, впливають на вчителів, учнів, батьків.

- Локальний моніторинг проводиться за напрямками:
- управлінський моніторинг;
- моніторинг реалізації програми розвитку авторської школи «Гімназія успішного Українця»
- педагогічний моніторинг;
- моніторинг якості освіти;
- моніторинг організації роботи з обдарованими учнями;
- психологічний моніторинг;
- моніторинг оздоровчої функції.

Адміністрація гімназії здійснює керівництво моніторинговими процесами, аналізує основні параметри функціонування навчального закладу, рівень досягнення запланованих результатів, виконання поставлених цілей і завдань, приділяє особливе значення аналізу якісних показників діяльності рівневих і профільних класів.

IV.Результати моніторингу

1. Результати моніторингу зазначаються у звіті, який готує суб'єкт моніторингу.

У звіті обов'язково вказуються індикатори та шкала(и), використана(і) для визначення результатів моніторингу, а також методика, застосована для їх обрахунків.

Звіт може містити таблиці, діаграми, графіки та інші форми узагальнення інформації.

2. Суб'єкти моніторингу надають закладам освіти, які брали участь у моніторингу, інформацію про його результати, до якої вони забезпечують відкритий доступ на своїх веб-сайтах (у разі їх відсутності - на веб-сайтах своїх засновників).

Результати моніторингу можуть передаватися іншим особам або оприлюднюватися ними лише за згодою ініціатора моніторингу.

3. На підставі результатів освітнього моніторингу робиться педагогічний прогноз по кожному учню, по класах та здійснюється оцінка перспектив одержання заданого навчального результату

4. Аналіз роботи гімназії і виконання основних завдань проводиться відповідно до моделі локального моніторингу наприкінці навчального року та за потребою наприкінці навчального семестру.

V. Фінансування моніторингу

1. Фінансування внутрішнього та зовнішнього моніторингу на рівні гімназії освіти здійснюється за рахунок коштів засновника, власних надходжень закладу освіти та/або інших джерел, не заборонених законодавством